

خَلَقَ »¼oku¼[1] olan bir kitaba,»¼ من استوى
يوماه فهو
مغبون »¼iki g¼¼birbirine m¼savi olan aldanmıştır¼[2] diyen bir peygambere inandığını ifade eden bir toplum, okumadan uzak, beyin uyuşturucu programlarla başı d¼nm¼ş durumdadır. »¼Bu gidiş nereye?¼ diyecek bir yaklaşım, şimdilik kabul g¼r¼p g¼rmeyeceğini d¼ş¼nerek beklemektedir. Dinden uzaklaşan kişi, hak ve hakikatten uzaklaştığı gibi kendinden de uzaklaşır. Bizim toplumumuz i¼cedil;in daha tehlikeli bir durum, (Allah korusun) »¼m¼rtet¼ durumuna d¼şenlerdir. Bunlar kendini din ile bağlantılı zannettikleri ve cenaze namazları kılındığı halde, dinden fersah fersah uzak kimselerdir. Bu kardeşlerimize, Allah hidayet versin. Bir helali haram veya bir haramı helal saymanın dinden ¼cedil;ıkmaya yettiğini bilen her M¼sl¼man, ne demek istendiğini gayet iyi anlayacaktır. Burada bu konuları bilen M¼sl¼manlara b¼y¼k g¼revler d¼şmektedir. Bilmeyerek, hataya d¼şen kardeşlerimizi uyarmalı, onların ebedi hayatlarında perişan olmamaları ve toplumumuzun dirliği ve selameti i¼cedil;in onlara tatlı bir dil ve g¼ler y¼zle, doğruları anlatmalıdır.»¼»¼»¼»¼»¼»¼ Allah¼ı unutmak! Toplumsal gaflete giden noktaları ifade edercesine Rabbimiz; وَلاَتَكُونُواكَالَّذِينَنَسُوا اللهَفَاَنْسَيهُمْاَنْفُسَهُمْ اُولَئِكَهُمُالْفَاسِقُونَ »¼»¼Allah'ı unutan ve bu y¼zden Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan ¼cedil;ikan kimselerdir.»¼[3] ayetiyle bizleri ikaz etmektedir. Bir M¼sl¼man i¼cedil;in namaz, Allah¼ı hatırlamanın en gerekli ve mecburi y¼n¼d¼r. Etrafımıza bir bakalım, d¼rt bir yandan haydin namaza, »¼haydin felaha¼ davetine icabet edebilenlerimizin sayısı ne kadar? Peki, bu davete uyduğunu d¼ş¼nenler arasında;
اُتْلُ مَآ
اُوحِىَ
اِلَيْكَ
مِنَ
الْكِتَابِ
وَاَقِمِ
الصَّلَوةَ
اِنَّ
الصَّلَوةَ
تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ

اللهِ
اَكْبَرُ
وَاللهُ
يَعْلَمُ مَا
تَصْنَعُونَ
“(Resûlüm!) Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz,
hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en
büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.”ل hükmü gereği
kötülüklerden uzaklaşabilenlerimizin sayısı ne kadar? Dindar olduğunu
düşünenlerin durumu, toplumda dindar kimliğiyle ilgili kanaatleri oluşturmaktadır. Eğer,
“sen onun en ön safta namaz kıldığına, defalarca hacca gittiğine
bakma…” diye başlanan sözleri etrafımızda sık duyar hale gelmişsek, silkinip
toparlanmamız gerektiğini anlamamız gerekiyor. م Muhterem Kardeşlerim Kendimizi hesaba
çekelim Bir günün kapanışı, bir haftanın bitişi, bir aybaşı veya yeni bir yılın ilk
gününde insanlar için çeşitli seviyelerde muhasebe vakitlerini teşkil eder.
Her günün sonunda bir esnaf kasasını ve defterini kontrol ederek satışını, kâr ve
zararını hesaplar. Aybaşı bilhassa memur ve işçiler için borcunu ve masraflarını
hesaplama vaktidir. Yıl sonuna doğru ise, bütün ticaret ehli hummalı bir faaliyet
içine girer, gelir ve giderlerini hesaplar, kar ve zararını ölçer, yeni yıl için
planlar kurup kendilerini geleceğe hazırlar. Maddi hayatımızın muhasebesini bu kadar ince
teferruatıyla ve titizlikle yapan bizler, acaba manevi muhasebemize de aynı hassasiyeti
gösteriyor muyuz? Ömür sermayemizi yerli yerince kullanabiliyor muyuz?
Yüce Rabbimiz müteaddid ayet-i kerimelerde şöyle buyuruyor:
فَوَرَبِّكَ
لَنَسْئَلَن
17;َهُمْ
اَجْمَعِينَ
عَمَّا
كَانُوا
يَعْمَلُونَ
 “Rabbin hakkı için, mutlaka onların hepisini yaptıklarından dolayı sorguya
çekeceğiz.”ن
يَوْمَئِذٍ
تُعْرَضُونَ
لَا تَخْفى
مِنْكُمْ
خَافِيَةٌ (18)
فَاَمَّا
مَنْ اُوتِىَ
كِتَابَهُ
بِيَمينِه
فَيَقُولُ
هَاؤُمُ
اقْرَؤُا
كِتَابِيَهْ (19)
اِنّى
ظَنَنْتُ
اَنّى

مُلَاقٍ
حِسَابِيَهْ (20)
فَهُوَ فى
عيشَةٍ
رَاضِيَةٍ (21)
فى جَنَّةٍ
عَالِيَةٍ (22)
قُطُوفُهَا
دَانِيَةٌ (23)
كُلُوا
وَاشْرَبُوا
هَنيًا بِمَا
اَسْلَفْتُمْ
فِى
الْاَيَّامِ
الْخَالِيَةِ
وَاَمَّا
مَنْ اُوتِىَ
كِتَابَهُ
بِشِمَالِه
فَيَقُولُ
يَالَيْتَنى
لَمْ اُوتَ
كِتَابِيَهْ (25)
وَلَمْ
اَدْرِ
مَاحِسَابِيَهْ (26) يَا
لَيْتَهَا
كَانَتِ
الْقَاضِيَةَ
مَا اَغْنى
عَنّى
مَالِيَهْ (28)
هَلَكَ عَنّى
سُلْطَانِيَهْ “(Ey insanlar!) O gün (hesap için) huzura alınırsınız; size ait hiçbir şey gizli kalmaz. Kitabı sağ tarafından verilen, “Alın, kitabınızı okuyun; doğrusu ben hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum.” der.. Kitabı sol tarafından verilene gelince: O, keşke der, bana kitabım verilmeseydi de, hesabımın ne olduğunu bilmeseydim!” Keşke onunla (ölümümle) her iş olup bitseydi! Malım bana hiç fayda sağlamadı, saltanatım da benden (koptu) yok olup gitti.” [\[7\]](#).
يَا اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنُوا
اتَّقُوا
اللّهَ
وَلْتَنْظُرِ

18; نَفْسٌ
مَاقَدَّمَتْ لِغَدٍ
وَاتَّقُوا
اللّهَ اِنَّ
اللّهَ
خَبيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ
“Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve yarın için önden ne (hazırlayıp) gönderdiğine baksın. Allah’tan korkun; çünkü Allah, yaptıklarınızı bilmektedir.”[8]. Müfessirler, bu ayeti izah ederken herkesin yarın ve kıyamet günü için ne yaptığını muhasebe etmesi, hesaba çekilmeden önce kendi kendini hesaba çekmesi gerektiğini söyerler. Peygamber (s.a.v.) Efendimiz de şöyle buyurup uyarmıştır: حاسبوا قبل أن تحاسَبوا “Siz hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin.” Hz.Ömer (r.a.) bir hutbesinde şöyle buyurmuştur: “Hesaba çekilmeden önce, kendinizi hesaba çekiniz. (Amelleriniz) tartılmadan önce, kendi amellerinizi tartınız. (Hesaba çekilmek üzere kıyamet günündeki) en büyük arz (huzura alma) için; (gerekli) güzel hazırlıklarınızı yapınız…” İnsan bütün yaptıklarının sonucunu görecek, karşılığını bulacaktır. İnsan başıboş değildir. Yaptıkları karşılıksız kalmaz. Ömür defterinin her sayfasının hesabını büyük mahkemede verecektir. Aziz Kardeşlerim! Dikkatleri insanın yaratılış gayesinden uzaklaştıran sebeplerin istila ettiği bir zamanda yaşıyoruz. Günük hayat meşgaleleri, iş-güç münasebetleri, çoluk çocuğun geçimi zaten fazlasıyla zihinleri meşgul ediyor. Bu zaruri meşguliyetlerin dışında insanlar, medyanın da teşvikiyle, kendileriyle çoğu zaman hiçbir alakası bulunmayan meselelerle uğraşıyorlar, lüzumsuz, faydasız şeylerle vakit öldürüyorlar. Hâlbuki ömür sermayesi pek azdır. Lüzumlu işler pek çoktur Hem ebedi hayat da burada kazanılacaktır. Öyleyse ne yapılmalıdır? İşte cevabı hadisi şeriften alıyoruz: “Akıllı kimse, nefisini muhasebe eden (hesaba çeken) ve ölümden sonrası için çalışandır. Aciz de nefisine uyup hevasının peşine takılan ve (sebeplerini işlemediği halde) Allah’tan (cennet) temennisinde bulunan kimsedir.” Muhterem Kardeşlerim! Yumuşak, yataklardan tabut tahtasının katılığına, rahat, sıcacık evinin köşesinden musalla taşının soğukluğuna, dünyadaki ahbabların içinden, kabirdeki yalnızlığa, toprağın bağrının soğukluğuna düşeceğimizi, yani ölümü asla unutmamalıyız. Ancak, Peygamberimiz (s.a.v.)’in haber verdiği gibi: “İnsanların karşılaşmayı en uzak gördüğü şey ölümdür.” Yine Peygamberimiz: “Günahlarını azalt ki, ölüm sana kolay gelsin.” buyuruyor. Efendimiz (s.a.v.)’in şu ikazını da unutmayalım: “Kim ne hal üzere ölürse, Allah onu o hal üzere diriltir.” İnsan, yaşıadığı hal üzere ölecektir. İyi olanlar, iyilik bulacaklar, diken ekenler diken biçeceklerdir. İnsan nasıl yaşarsa öyle ölecek, nasıl ölürse öyle dirilecektir. Öyleyse inancımıza uygun bir hayat sergileyelim. Rabbimizin şu uyarısına kulak verelim: قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ

كَذَّبُوا
بِلِقَاءِ
اللهِ حَتَّى
اِذَا جَاءَ
تْهُمُ
السَّاعَةُ
بَغْتَةً
قَالُوا
يَاحَسْرَتَ
06;َا عَلَى مَا
فَرَّطْنَا
فِيهَا
وَهُمْ
يَحْمِلُونَ
اَوْزَارَهُ
05;ْ عَلَى
ظُهُورِهِمْ
اَلاَ سَاءَ
مَا
يَزِرُونَ
“Allah’ın huzuruna çıkmayı yalanlayanlar, gerçekten ziyana uğradılar.
Nihayet kendilerine ansızın o saat gelip çatınca, günahlarını sırtlarına
yüklenmiş olarak: “Hayatta iyi işler yapmaktan geri kalıp günah
işlemememizden ötürü vah bize” dediler. Bakın ne kötü şeyler
yüklenip taşıyorlar.”[\[9\]](#) İstedikleri her şeyi elde eden ve isteğine hiç karşı
çıkan olmayanlar nerede?.. Topladılar ve topladıklarını yiyemediler. Evler yaptılar ama
oturamadılar. Yine de bizler, ölümü unuttur ve hayat denizinde yüzmeye
devam ederiz. Sanki bu dünyada ebedi kalıcıyız. Ölüm kendisini yıkacak; toprak
yatağı, kabir evi, toprağın içi yurdu, Kıyamet buluşma yeri, cennet veya cehennem son
durağı olacak bir kimsenin ölümü hatırlaması, ona hazırlıklı olması ve
ölümü düşünmesi gerekir. Mezarlıklarda gördüklerimiz en
büyük ibret kaynağıdır. Bugün cenaze taşıyan yarın kendisi taşınacaktır.
Mezarlıktan evine dönün kimse yarın kendisi oraya bırakılıp dönülecektir.
Tekbaşına, yalnız ve ameliyle başbaşa bırakılacaktır. Ameli iyi ise iyi olacak, kötü ise
kötü olacaktır. Öyeyse biz de muhasebemizi sağlam tutalım, hesap şuuruna
sahip olalım. Yapabildiklerimizin, yapamadıklarımızın, yapmamamız gerektiği halde
yaptıklarımızın muhasebesini yapalım. Denilir ki: “Ölümü
çokça hatırlayana üç şey ikram edilir: Günahından hemen tevbe
etmek, kalbi kanaatkar olmak ve ibadette gayretli olmak. Ölümü unutana da
üç şey verilir: Tevbeyi sürekli ertelemek, kendisine yetene razı olmamak ve
ibadette tembel olmak.” Mühim olan ölüm sekeratı uyandırmadan
önüce uyanmak, dünyada bulunuş gayesine uygun davranabilmektir. Aziz Kardeslerim!
İcraat ve adaletiyle kendisinden, Hulefa-i Raşidin’den sonra beşinci halife diye bahsedilen
Ömer İbni Abdülaziz (r.a.), bir hitabelerinde şöyle buyuruyor: “Ey insanlar!
Sizler boş yere yaratılmadınız, başı boş olarak bırakılmadınız, sizin için vadolunan bir
gün vardır. Aziz ve Celil olan Allah, o günde sizi toplayacak ve aranızda
hüküm verecektir. Azgınlık yapan kulunu Allah, her şeyi kuşatan rahmetinden dışarıda
bırakacaktır. Genişliği gökler ve yerler kadar olan cennetine koymayacaktır. Yarının

وَجِهَادٍ
فِى
سَبِيلِهِ
فَتَرَبَّصُ
08;ا حَتَّى
يَأْتِىَ
اللهُ
بِاَمْرِهِ
وَاللهُ لاَ
يَهْدِى
الْقَوْمَ
الْفَاسِقِي
06;َ “De ki: "Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabanız, elde
ettiğiniz mallar, durgun gitmesinden korktuğunuz ticaret, hoşunuza giden evler, sizce Allah'tan
peygamberinden ve Allah yolunda gayretten daha sevgili ise, Allah'ın buyruğu gelene kadar
bekleyin. Allah fâsık kimseleri doğru yola erdirmez” [\[10\]](#). Burada etrafında olup
biten kötülüklerle ilgilenmeyerek gaflete düşen müslümanlara
güçlü bir uyarı ve tehdit vardır. Görüldüğü gibi
böylesine ihmalkârlığın neticesi, fasıklığa kadar gidebilmektedir. Eğer Allah’ın
dini için çaba gösterip cihada
اِلاَّ
تَنْفِرُوا
يُعَذِّبْكُ
05;ْ عَذَابًا
اَلِيمًا
وَيَسْتَبْد
16;لْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ
وَلاَ
تَضُرُّوهُ
شَيْئًا
وَاللهُ
عَلَى كُلِّ
شَىْءٍ
قَدِيرٌ “Çıkmazsanız Allah size
can yakıcı azapla azap eder ve yerinize başka bir millet getirir. O'na bir şey de yapamazsınız.
Allah her şeye kadirdir.”[\[11\]](#). Müslümanların bugünkü zilletinin en
önemli sebeplerinden biri, bu ayetin hükmüne göre hareket etmiyor
olmalarıdır. Kendini kötülüklerden alıkoymaya gayret etmeyen kimsenin topluma
verebileceği pek bir şey yoktur. Asıl mücahit, Allah’a itaat uğrunda nefsi ile
mücahede edendir. Nefsine söz dinletebilenlerin, söz dinletemeyeceği insan pek
az bulunur. Bunu kişi, bizzat kendi tatbik ettiği gibi gelecek nesillere de aktarmak durumundadır.
Ferdî ve toplumsal gafletten kurtulmak ancak böylelikle mümkün olabilir.
 [\[1\]](#) İkra-1 [\[2\]](#) Beyhaki [\[3\]](#) Haşir, 59/19 [\[4\]](#) Ankebut, 29/45 [\[5\]](#) Dr.
Hüseyin Emin □□Sert Gülistan Dergisi 63. Sayı Mart 2005 [\[6\]](#) Hicr, 92-93 [\[7\]](#)
Hakka, 18-29 [\[8\]](#) Haşr, 18 [\[9\]](#) En’am, 31 [\[10\]](#) Tevbe, 9/24 [\[11\]](#) Tevbe, 9/39

[İslam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)